

Vahvistetut tapaturmaeläkkeet 2013 – 2018

1. Palkansaajien vahvistettujen tapaturmaeläkkeiden lukumäärä kasvoi hieman vuonna 2018

Tapaturmavakuutuslaitokset vahvistivat vuonna 2018 yhteensä 253 uutta palkansaajien tapaturmaeläketapausta, eli eläkkeitä vahvistettiin 21 kpl enemmän kuin vuonna 2017 mutta 6 kpl vähemmän kuin vuonna 2016. Uusista tapauksista 128 oli täysiä eläkkeitä ja loput 125 osaeläkkeitä. Täysien eläkkeiden määrä siis pysyi samana ja osaeläkkeiden määrä kasvoi vuodesta 2017. Osaeläkettä saavan henkilön ansiotaso on alentunut tapaturman seurauksena, mutta hän kuitenkin jatkaa työelämässä.

Palkansaajille sattuneista työpaikkatapaturmista aiheutuneita eläkkeitä vahvistettiin vuonna 2016 yhteensä 162, eli 7 tapausta enemmän kuin vuonna 2017. Työmatkatapaturmista aiheutuneiden eläkkeiden lukumäärä kasvoi kymmenellä. Ammattitaukeista aiheutuneita eläkkeitä vahvistettiin muutama enemmän kuin edellisvuonna, mutta selvästi vähemmän kuin vuonna 2016.

TAULUKKO 1.1: Palkansaajien vahvistetut tapaturmaeläkkeet

ELÄKKEEN TASO	VAHVISTAMISVUOSI					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Täysi eläke	207	194	167	139	128	128
Osaeläke	134	130	104	120	104	125
YHT	341	324	271	259	232	253

TAULUKKO 1.2: Palkansaajien vahvistetut tapaturmaeläkkeet vahinkotyypeittäin

VAHINKOTYYPPI	VAHVISTAMISVUOSI					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ammattitauti	80	79	59	65	44	47
Tuntematon	-	2	-	-	-	1
Työmatkatapaturma	43	56	50	52	33	43
Työpaikkatapaturma	218	187	162	142	155	162
YHT	341	324	271	259	232	253

Palkansaajien työpaikkatapaturmat

TAULUKKO 1.3: Palkansaajien työpaikkatapaturmista aiheutuneet vahvistetut tapaturmaeläkkeet toimialoittain

TOIMIALA	VAHVISTAMISVUOSI					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
C Teollisuus	52	43	34	28	42	31
F Rakentaminen	49	53	34	42	29	27
G Tukku- ja vähittäiskauppa	14	14	13	13	5	10
H Kuljetus ja varasto	29	18	20	22	16	23
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	4	4	4	6	5	10
Z Kuntasektori	22	23	16	10	19	17
MUUT	48	32	41	21	39	44
YHT	218	187	162	142	155	162

TAULUKKO 1.4: Palkansaajien työpaikkatapaturmista aiheutuneet vahvistetut tapaturmaeläkkeet poikkeamaluokittain

POIKKEAMA	VAHVISTAMISVUOSI					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sähköhäiriö, räjähdys, tulipalo	2	2	1	2	2	2
Aineen valuminen, purkaut. vuotaminen, ym.	4	3	0	1	3	0
Aiheuttajan rikkoutuminen, putoaminen, ym.	21	20	20	14	19	18
Lait., työk. tai eläimen hallinnan menett.	19	14	14	19	13	13
Putoaminen, hyppääminen, kaatum., liukast.	108	82	77	62	57	66
Terävään esineeseen astum., kolhiminen, ym	12	14	13	9	13	11
Henkilön äkillinen fyysinen kuormittuminen	3	4	3	8	14	13
Väkivalta, järkyt. tilanne, poik. läsnäolo	3	0	4	2	3	10
Tuntematon	46	48	30	25	31	29
YHT	218	187	162	142	155	162

TAULUKKO 1.5: Palkansaajien työpaikkatapaturmista aiheutuneet vahvistetut tapaturmaeläkkeet luokiteltuna vahinkoa edeltäneen työsuorituksen mukaisesti

TYÖSUORITUS	VAHVISTAMISVUOSI					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Koneen käyttäminen	10	13	8	8	14	9
Käskikäytt. työkaluilla työskenteleminen	13	13	15	8	12	10
Kulkun. tai siirtol. ohjaus tai matkustam.	7	8	4	6	7	3
Esineiden käsittelyminen	22	15	22	19	16	23
Taakan käsivoimin siirtäminen	9	8	6	12	6	10
Henkilön liikkuminen	104	77	71	53	60	68
Paikallaan oleminen työpisteessä	7	8	6	9	9	6
Tuntematon	46	45	30	27	31	33
YHT	218	187	162	142	155	162

Palkansaajien työmatkatapaturmat

TAULUKKO 1.6: Palkansaajien työmatkatapaturmista aiheutuneet vahvistetut tapaturmaeläkkeet liikkumistavoittain

LIIKKUMISTAPA	VAHVISTAMISVUOSI					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Jalan	21	25	8	25	12	18
Polkupyörällä	6	12	15	11	7	11
Henkilöautolla	13	12	19	13	9	9
Muut Ja tuntemattomat	3	7	8	3	5	5
YHT	43	56	50	52	33	43

TAULUKKO 1.7: Palkansaajien työmatkatapaturmista aiheutuneet vahvistetut tapaturmaeläkkeet sattumistavoittain

SATTUMISTAPA	VAHVISTAMISVUOSI					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kaatuminen, liukastuminen kompastuminen	22	34	19	30	18	25
Ajoneuvon ulosajo tai kaatuminen	5	4	3	6	4	5
Yhteentörmäys auton kanssa	14	14	16	12	8	11
Muut Ja tuntemattomat	2	4	12	4	3	2
YHT	43	56	50	52	33	43

2. Yrittäjien vahvistetut tapaturmaeläkkeet

TAULUKKO 2.1: Yrittäjien vahvistetut tapaturmaeläkkeet

ELÄKKEEN TASO	VAHVISTAMISVUOSI					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Täysi eläke	14	15	15	13	7	5
Osaeläke	8	6	6	11	3	3
YHT	22	21	21	24	10	8

TAULUKKO 2.2: Yrittäjien vahvistetut tapaturmaeläkkeet vahinkotyypeittäin

VAHINKOTYYPPI	VAHVISTAMISVUOSI					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ammattitauti	1	4	2	-	-	2
Työmatka	3	2	3	4	1	1
Työpaikka	18	15	16	20	9	5
YHT	22	21	21	24	10	8

SELOSTE

Tilasto sisältää lukumäärätietoja palkansaajien ja yrittäjien vahvistetuista tapaturmaeläkkeistä. Palkansaajilla tarkoitetaan tässä työnantajan vakuuttamisvelvollisuuden piiriin kuuluvia työsuhteisia työntekijöitä, työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa olevia henkilöitä, rangaistus-, huolto- ja hoitolaitoksiin otettuja henkilöitä sekä tiettyjä opiskelija- ja koululaisryhmiä. Yrittäjillä tarkoitetaan puolestaan työtaturma- ja ammattitautilain 24 ja 26 luvun mukaisella vapaaehtoisella työajan vakuutuksella vakuutettuja henkilöitä. Työtaturma- ja ammattitautilain mukaisen vapaaehtoisen vapaaajan vakuutuksen perusteella korvatut vahingot eivät ole mukana tilastoissa.

Tilastot perustuvat Tapaturmavakuutuskeskuksen (TVK) ylläpitämiin tietokantoihin lakisäateisellä tapaturmavakuutuksella korvattavien vahinkojen korvaustiedoista sekä tapaturmaeläkkeiden pääomatiedoista. Tilastoissa ovat mukana kaikkien vakuutusyhtiöiden, valtiokonttorin sekä TVK:n tapaturmaeläketapaukset. Maatalousyrittäjät eivät ole mukana. Heidän vakuuttamisesta sekä heille sattuneiden tapaturmien ja ilmenneiden ammattitautien tilastoinnista vastaa Maatalousyrittäjien eläkelaitos (MELA).

Tapaturmaeläketapauksella tarkoitetaan tässä dokumentissa työpaikka- tai työmatkatapaturmaa tai ammattitautia, jolle vakuutuslaitos on vahvistanut eläkepääoman. Vahvistaminen tehdään, kun eläkettä koskevat tiedot ovat vakuutuslaitoksen arvion mukaan lopulliseksi vakiintuneet. Valtiokonttorin ja TVK:n tapauksessa pääomatietoja ei kuitenkaan saada ja tapaturmaeläkkeen vahvistamisvuotena pidetään sitä vuotta, jolloin vahvistettua tapaturmaeläkettä vastaavaa korvauslajia on ensimmäisen kerran maksettu. Tapaukset, joista tapaturmaeläkettä maksetaan vain väliaikaisesti, eivät ole mukana tilastoissa. Näitä tulee vuosittain maksuun moninkertainen määrä verrattuna vahvistettaviin tapauksiin.

Tapaturmaeläkkeet tilastoidaan vahvistamisvuosittain. On tärkeää huomioida, että tapaturman sattumisajankohdan ja eläkkeen vahvistamisen välissä voi olla vuosien viive. Ammattitautien tapauksessa altistuminen on voinut tapahtua kymmeniä vuosia ennen taudin ilmenemistä ja eläkkeen vahvistamista. Ennen vuotta 1982 sattuneiden vahinkojen tapauksessa sekä ansion alenemasta että lääketieteellisestä haitasta maksetaan elinkorkoa. Tässä tilastossa elinkorkotapauksia käsitellään kuten eläkkeitä, joten mukana on mahdollisesti joitain tapauksia (käytännössä ammattitauteja), joista maksettaisiin nykyisen lainsäädännön mukaan ainoastaan haittarahaa, eikä niitä siten vahvistettaisi eläkkeeksi.

Muita kuin vahvistamisvuoden pääomatietoja ei huomioida. Näin ollen osa taulukoissa 1.1 ja 2.1 tilastoiduista osaeläkkeistä on voitu myöhemmin muuttaa täydeksi tapaturmaeläkkeeksi tai päinvastoin.

Taulukon 1.3 toimialaluokitus perustuu tilastokeskuksen toimialaluokitukseen (2008) sillä erolla, että TVK:n tilastoissa kuntasektorin eläkkeet on koottu omaan luokkaan (Z).

Taulukoissa 1.4 – 1.7 käytetään yhteiseurooppalaisen työtaturmien tilastoluokittelun (ESAW) mukaisia muuttujia. Muuttujat ovat olleet käytössä vuodesta 2003 alkaen. Ennen vuotta 2003 sattuneet vahingot luokitellaan kaikilla ESAW-muuttujilla luokkaan "Tuntematon".